

Foto: Jan Wiriden

Naturen tar sig ton

Hur låter en trädgård - egentligen? Just nu kan du möta Botaniska Trädgården som du aldrig hört den förut. Hur låter en snigel i en vattenpöl?

Myror som rotar i jorden? Brännässlor när de angrips av en larv?

Botaniska Trädgården bjuder den närmaste veckan annorlunda naturupplevelser: under rubriken "Botanic Sounds" presenterar sju konstnärer var sin "ljudskulptur" i anslutning till någon av trädgårdens sevärdheter.

Utställningen är ett initiativ av de göteborgska ljudkonstnärerna Henrik Rylander och Joachim Nordwall, som säger sig ha tröttnat på att konst i offentlig miljö alltid måste vara visuell. Visst, ljud är svårare att undvika än monument och skulpturer om man inte gillar dem, men, menar Henrik Rylander, det är bra för oss att bli störda ibland. Vi behöver ruskas om. Samtidigt garanterar han en utställning utan konstskandaler – försåvitt vi inte får för oss att amerikanen Brandon LaBelle, i sin ljudinstallation, drar skam över Carl Skottsberg genom att symboliskt låta Patagoniens indianer ta över trädgården eller att Jana Winderen, i sina ljudupptagningar i jord och vatten, stört sniglarna i deras vandringar eller torskarna i deras konversation. Risken är nog ganska liten.

Som brukligt är, i denna typ av utställningar, har inte alla konstnärer gjort regelrätt platsspecifika installationer. Norska Jana Winderen har, till exempel, presenterat sina förstärkta insekts- och fiskljud även i andra sammanhang; spanjoren Francisco López, som berikar växthusets tropiska rum med ljud av verkliga och virtuella cikador, har använt sitt koncept även i andra växthus världen över. Och Christine Ödlund, som skapat ljudkompositioner av brännässlors doftsignaler, har till och med visat sitt verk förut på Naturhistoriska Museet.

Men det har inte så stor betydelse; i Botaniska får verken en ny inramning och en ny publik och har, åtminstone delvis, anpassats efter lokala förhållanden. Och visst är det uppfriskande med en konstnär som Brandon LaBelle, som tagit sig tid att studera Botaniska Trädgårdens historia, satt in dess tillkomst i det tidiga 1900-talets europeiska kartläggnings- och kolonialiseringsiver och nu, halvt på lek, halvt på allvar frågar: "men indianerna då"? Kanske finns de patagoniska indianernas andar i växthusen, i blommorna och i jorden, som påminnelser om att även naturhistorien har sina exploatörer, även om vår egen sydamerikaresenär Carl Skottsberg går fri. "Botanic Sounds" ställer frågor, men presenterar kanske fler svar till vilka vi får hitta på frågorna själva.

Kristjan Saag

[LINK MAILTO MAIL=kulturen@gt.se]kulturen@gt.se[/LINK]

TYSTAST

- Linda Tedsdotters vita flaggor på träden i Japandalen, som tyst börjar fladdra när man passerar, styrda av en mekanisk vind. Varför hissar träden kapitulationsflagg? Är kampen redan över?

ROLIGAST

- Engelsmannen Chris Watsons trekanalsinstallation vid entrén, där han kontrasterar dammens spegelblanka vatten mot ljudet från orkanvägor kring Yttre Hebriderna, ljud som dessutom matchar den förbirusande trafiken på Dag Hammarskjöldsleden förvånansvärt väl.

MEST SKRÄMMANDE

- Ljudet av Henrik Håkansson's fallande träd i Rhododendronaldalen. Den som inte har ögonen med sig och ser jättehögtalaren monterad på en avhuggen trädstam invid gångstigen, kan lätt få en chock.

FAKTA

BOTANIC SOUNDS | Botaniska trädgården | Till och med 14 juni

Publicerad 8 juni 2009

URL till denna sida: <http://www.gt.se/nyheter/2.1616/1.1599183/naturen-tar-sig-ton>

Uppdaterad 8 juni 2009